

आनंद वाटा, आनंद वाढवा

आपले सर्व सण शेती संस्कृतीशी जोडलेले आहेत, पिक आली की सुगी साजरी करण्यासाठी सणांचे निमित्त केले जाते. केरळमध्ये ओणम, कर्नाटकातला दसरा, मध्य भारतातील दिवाळी, तेलगुणा व तमिळनाडूतील संक्रान्त हे सर्वक सण त्या त्या भागातील शेतीचकाशी निगडित आहेत. अर्थात ओणम वगळता बाकीचे सण इतरही प्रांतात साजरे होतात. त्यासाठी इतर निमित्त असतात. या सणांचे वैशिष्ट्य म्हणजे त्यातील पूजाविधीचे फार अवडंबर नसते. उत्सव हा मुख्य भाग असतो. गणपती किंवा नवरात्रा यासारख्या सणांमध्ये देवांची पूजा अर्चा हा एक प्रमुख भाग ठरतो. बाकीच्या सणांमध्ये मात्र खणोपिंगे, भेटीगाठी हेच मुख्य आहे. दस्याता सोने वाटण्यासाठी, सक्रांतीला तिळगूळ देण्यासाठी किंवा होळीला रंग खेळण्यासाठी लोक एकदुसऱ्याकडे जातात किंवा एकत्र जमतात. दिवाळी तर या सर्व सणांचा राजा आहे. एक तर तो तब्बल चार-पाच दिवस चालतो. क्रिकेटमध्ये जसा कसोटी सामन्याचा एक खास रुबाब आहे तसा दिवाळीच्या या बहुदिवसीय उत्सवाचा रुबाब आहे. सगळ्यांसाठी सगळं काही असं या सणांचे वैशिष्ट्य आहे. शेतकऱ्यांच्या गोधनाची पूजा, घरातल्या धनाची पूजा, नरकासुराचा वध केल्याची आठवण, व्यापार्यांचं चोपडीपूजन, शेतकऱ्यांसाठी बठीचं राज्य येण्याची कामाना आणि शेवटी भावाबहिनीची भेट आणि ओवाळणी. शिवाय यात सुंदर आहे, दिवाळीची आरास आहे, खाण्यापिण्याची चंगळ आहे, नवे कपडे, नव्या वस्तू आणि वास्तु यांचे मुहूर्ण आहेत. प्रत्येकच समाजामध्ये असे बहुदिवसीय सण असतात. युरोप-अमेरिकेत नाताळ आणि नंतरच्या नवीन वर्षांचा उत्सव असताच चालतो. चिनी लोक एरी प्रचंड काप करतात. पण त्यांचा नववर्षाच्या कालात सर्व देशात सुदृशीचा माहोल असतो. तोही सण असताच मोठा आहे. आपल्याकडे दक्षिणेत सक्रांतीचं किंवा दस्याचं महत्व मोठं आहे. तेथे लक्षणीपूजन हीच खरी दिवाळी. तेलगू प्रेशात काही ठिकाणी भाऊबीज साजरी करतात. उत्तरात मात्र राखीपौर्णिमेला अधिक महत्व आहे. त्यामुळे हिंदी सिनेमात भाऊबीजेवर गाणी दिसत नाहीत.

दिवाळी नावाचा इव्हेंट

काळाच्या ओगात सर्व देशभर हा एक मोठा सण म्हणून रुढ होतो आहे. यात व्यापारी कंपन्या, त्यांच्या जाहिराती यांचा मोठा हात आहे. नाहीतरी, एक देश, एक धर्म, एक भाषा अशी घेये बाळगली जात आहेतच. पुढेमारे त्यात एक देश एक सण या घोषावाक्याचाही समावेश होईल कदाचित. व्यापार्यांना सतत वस्तू विकायासाठी निमित्त हवी असतात. देशभर एकाच वेळी सर्व समाजात एकसारखे वातावरण असले तर त्यांना अधिक फायदा होते. सर्वत्र एकसारखी जाहिरात करता येते. नवी खेरेदी करायला हवी असा माहोल तयार करता येतो. दिवाळी हे त्यासाठी चांगले निमित्त होत चालले आहे. आपल्या देशाची सध्याची लोकसंख्या एकशेचालीस कोटी आहे. इथे नामा धर्म, भाषा, पंथ, रुढी, परपरा आहेत. हेरेक प्रांत, समाज यांच्या देवदेवता भिन्न आहेत. मात्र तरीही इथल्या संस्कृतीत अनेक धारे समान आहेत. रामायण, महाभारतासारखी महाकाव्ये, पुराणे आणि त्यातल्या कथा यांनी काशीमीरपूर्वत सर्वना जोडलेले आहे. पण तरीही प्रत्येक प्रांताने स्वतःचे वैशिष्ट्य कायम टिकवलेले आहे. होळीचे उदाहरण या. हा सण भारतात उत्तर-दक्षिण, पूर्व-पश्चिम सर्वत्र साजारा होतो. पण तो साजारा करण्याच्या परंपरा आणि त्यासंबंधीच्या कथा इतक्या घिन्न आहेत की बाहेरवा माणूस ते पाहून थकव क्षेत्री. उत्तर भारतात होळी म्हणजे रंग खेळणे, पण इतरत ते तसेच नाही. एकट्या महाराष्ट्राचा विचार केला तरी कोकणातील शिंगा आणि खानदेशातील होळी ही वेगवेगाशी आहे. आदिवासींची होळी आणखीनच न्यारी आहे. आता नव्या काळात मात्र सर्वच गोरीचे सपाटीकरण चालू झाले आहे. होळी म्हणजे धुळवड अशीच कल्पना रुढ होऊ लागली आहे. दिवाळीच्या सणातही असे अखिल भारतीय एकसाचीकरण होऊ लागले आहे. मार्कोटिंगच्या भाषेत सांगायचे तर खेरेदी या एकाच गोष्टीची भर देऊन दिवाळी नावाच्या इव्हेंटचे ब्रॅंडिंग केले जात आहे.

त्यांची आठवण ठेवा

अर्थात हे आजच घडले आहे असे नव्हे. वर्षांनुवार्षापासून तशा प्रथा पडत गेल्या आहेत. उदाहरणार्थ, एकेकाळी दिवाळी जवळ आली की पांढरपेशे कर्मचारी आणि कापड गिरण्या किंवा औद्योगिक क्षेत्रात काम करणारे कामगार यांच्या बोनसचे आकडे जाहीर होत असत. रेळ्वे, पोस्ट अशा केंद्र सरकारी खात्यातील कर्मचाऱ्यांना मोठा बोनस मिळेत. त्यातही टेलिफोन चालवाळाच्या दूसरंसंचर कर्मचाऱ्यांना दिमाख मोठा असे. कारण ते सरकारात उपन्य मिळवून देत असत. मात्र आज त्याच दूसरंसंचर खात्याची उर्फ सध्याच्या बीएसएनएल वा एमटीएनएलची आणि पोस्ट खात्याची दुर्दशा झाली आहे. रेल्वेचाही बोनसही मोठा असे. पण आता रेल्वेमध्येही खासांगीरणाचे वरे वाहू लागले असून त्यांचा स्वतंत्र अर्थसंकल्प गायब झाला आहे. त्यावरोबरच त्यांच्या बोनसचा दिमाखीही कमी झाला आहे. एकेकाळी मुंबईत दता सामंत यांच्यासारखे कामगार नेते आणग अमुक कंपनीत किंवा पागरावाह आणि यांची कंपन्या असेही जाहिरात करीत. पण आता कापड गिरण्या किंवा औद्योगिक क्षेत्रात काम करणारे कामगार यांच्या बोनसचे आकडे जाहीर होत असत. रेळ्वे, पोस्ट अशा केंद्र सरकारी खात्यातील कर्मचाऱ्यांना मोठा बोनस मिळेत. त्यातही टेलिफोन चालवाळाच्या दूसरंसंचर कर्मचाऱ्यांना दिमाख मोठा असे. कारण ते सरकारात उपन्य मिळवून देत असत. मात्र आज त्याच दूसरंसंचर खात्याची उर्फ सध्याच्या बीएसएनएल वा एमटीएनएलची आणि पोस्ट खात्याची दुर्दशा झाली आहे. रेल्वेचाही बोनसही मोठा असे. पण आता रेल्वेमध्येही खासांगीरणाचे वरे वाहू लागले असून त्यांचा स्वतंत्र अर्थसंकल्प गायब झाला आहे. एकेकाळी मुंबईत दता सामंत यांच्यासारखे कामगार नेते आणग अमुक कंपनीत किंवा पागरावाह आणि यांची कंपन्या असेही जाहिरात करीत. पण आता कापड गिरण्या किंवा औद्योगिक क्षेत्रात काम करणारे कामगार यांच्या बोनसचे आकडे जाहीर होत असत. रेळ्वे, पोस्ट अशा केंद्र सरकारी खात्यातील कर्मचाऱ्यांना मोठा बोनस मिळेत. त्यातही टेलिफोन चालवाळाच्या दूसरंसंचर कर्मचाऱ्यांना दिमाख मोठा असे. कारण ते सरकारात उपन्य मिळवून देत असत. मात्र आज त्याच दूसरंसंचर खात्याची उर्फ सध्याच्या बीएसएनएल वा एमटीएनएलची आणि पोस्ट खात्याची दुर्दशा झाली आहे. रेल्वेचाही बोनसही मोठा असे. पण आता रेल्वेमध्येही खासांगीरणाचे वरे वाहू लागले असून त्यांचा स्वतंत्र अर्थसंकल्प गायब झाला आहे. एकेकाळी मुंबईत दता सामंत यांच्यासारखे कामगार नेते आणग अमुक कंपनीत किंवा पागरावाह आणि यांची कंपन्या असेही जाहिरात करीत. पण आता कापड गिरण्या किंवा औद्योगिक क्षेत्रात काम करणारे कामगार यांच्या बोनसचे आकडे जाहीर होत असत. रेळ्वे, पोस्ट अशा केंद्र सरकारी खात्यातील कर्मचाऱ्यांना मोठा बोनस मिळेत. त्यातही टेलिफण्या चालवाळाच्या दूसरंसंचर कर्मचाऱ्यांना दिमाख मोठा असे. कारण ते सरकारात उपन्य मिळवून देत असत. मात्र आज त्याच दूसरंसंचर खात्याची उर्फ सध्याच्या बीएसएनएल वा एमटीएनएलची आणि पोस्ट खात्याची दुर्दशा झाली आहे. रेल्वेचाही बोनसही मोठा असे. पण आता रेल्वेमध्येही खासांगीरणाचे वरे वाहू लागले असून त्यांचा स्वतंत्र अर्थसंकल्प गायब झाला आहे. एकेकाळी मुंबईत दता सामंत यांच्यासारखे कामगार नेते आणग अमुक कंपनीत किंवा पागरावाह आणि यांची कंपन्या असेही जाहिरात करीत. पण आता कापड गिरण्या किंवा औद्योगिक क्षेत्रात काम करणारे कामगार यांच्या बोनसचे आकडे जाहीर होत असत. रेळ्वे, पोस्ट अशा केंद्र सरकारी खात्यातील कर्मचाऱ्यांना मोठा बोनस मिळेत. त्यातही टेलिफोन चालवाळाच्या दूसरंसंचर कर्मचाऱ्यांना दिमाख मोठा असे. कारण ते सरकारात उपन्य मिळवून देत असत. मात्र आज त्याच दूसरंसंचर खात्याची उर्फ सध्याच्या बीएसएनएल वा एमटीएनएलची आणि पोस्ट खात्याची दुर्दशा झाली आहे. रेल्वेचाही बोनसही मोठा असे. पण आता रेल्वेमध्येही खासांगीरणाचे वरे वाहू लागले असून त्यांचा स्वतंत्र अर्थसंकल्प गायब झाला आहे. एकेकाळी मुंबईत दता सामंत यांच्यासारखे कामगार नेते आणग अमुक कंपनीत किंवा पागरावाह आणि यांची कंपन्या असेही जाहिरात करीत. पण आता कापड गिरण्या किंवा औद्योगिक क्षेत्रात काम करणारे कामगार यांच्या बोनसचे आकडे जाहीर होत असत. रेळ्वे, पोस्ट अशा केंद्र सरकारी खात्यातील कर्मचाऱ्यांना मोठा बोनस मिळेत. त्यातही टेलिफोन चालवाळाच्या दूसरंसंचर कर्मचाऱ्यांना दिमाख मोठा असे. कारण ते सरकारात उपन्य मिळवून देत असत. मात्र आज त्याच दूसरंसंचर खात्याची उर्फ सध्याच्या बीएसएनएल वा एमटीएनएलची आणि पोस्ट खात्याची दुर्दशा झाली आहे. रेल्वेचाही बोनसही मोठा असे. पण आता रेल्वेमध्येही खासांगीरणाचे वरे वाहू लागले असून त्यांचा स्वतंत्र अर्थसंकल्प गायब झाला आहे. एकेकाळी मुंबईत दता सामंत यांच्यासारखे कामगार नेते आणग अमुक कंपनीत किंवा पागरावाह आणि यांची कंपन्या असेही जाहिरात करीत. पण आता कापड गिरण्या किंवा औद्योगिक क्षेत्रात काम करणारे कामगार यांच्या बोनसचे आकडे जाहीर होत असत. रेळ्वे, पोस्ट अशा केंद्र सरकारी खात्यातील कर्मचाऱ्यांना मोठा बोनस मिळेत. त्यातही टेलिफ चालवाळाच्या दूसरंसंचर कर्मचाऱ्यांना दिमाख मोठा असे. कारण ते सरकारात उपन्य मिळवून देत असत. मात्र आज त्याच दूसरंसंचर खात्याची उर्फ सध्याच्या बीएसएनएल वा एमटीएनएलची आणि पोस्ट खात्याची दुर्दशा झाली आहे. र

मुरुडकरांची 'दिवाळी पहाट' सुरेल

सुरेश सदरे यांच्या गायनाने श्रोते मंत्रमुग्ध

| मुरुड जंजिरा | वार्ताहर |

दिवाळीनिमित्त मुरुडच्या नवाबकालीन सार्वजनिक वाचनालयात दिवाळी पहाट कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. कार्यक्रमाची मुरुवात वाचनालय सरस्य दीपाली जोशी व कार्यकारिणी सद्यांनी दीप्रज्ज्वलनाने करण्यात आली. याप्रसंगी वाचनालयाचे अध्यक्ष

जयवंत अंबाजी, संजय गुंजाळ, विजय करंबे आदी मान्यवर होते.

गायनाची सुरुवात पूजा सदरे यांच्या इंस्टर्टवर्वने झाली. गायक सुरेश सदरे, राहुल वर्केक, मरीष माळी, रघव करंबे, सिद्धेश करंबे, अमोल रणदिवे यांनी विविध प्रकारांनी गोते सादर केली. त्यांना वादक मंदेश सुर्वे, सिद्धेश

पालशेतकर यांनी साथसंगत केली. प्रेरणा चौलकर यांनी निवेदन करून गायणाबाबतची दाद तात्काळ देऊन गायकांचा उत्साह वाढवला. कलासागरचे अध्यक्ष संजय गुंजाळ यांनी मुरुदमधील गायकांना प्रोत्साहन देण्यासाठी असे कार्यक्रम सतत करण्याची गरज आहे, असे सांगितले.

निजामपुरात रंगली सुरेल मैफिल

| माणगाव | प्रतिनिधी |

माणगाव तालुक्यातील निजामपूर विभाग सुरुत करून युवा प्रतिष्ठान व बाबूरुठे खानविलकर मिसंडलाच्यावाताने निजामपूर येथे जुनी बाबूरुठे याठिकाणी रविवारी पहाटे ६ ते सकाळी ९.४५ दरम्यान दिवाळी पहाट कार्यक्रमाची मुरुल मैफिल रासी. या कार्यक्रमात मंदार कार्यक्रमाची मुरुवात इव्वेस्ट प्रस्तुत 'स्वरस्य एक असरमी' या कार्यक्रमातील कलाकारांनी भूमिका, भावीकृत, लोकांनी, जुनी गांगी, कवळांनी, लावाणी असे कलाविकार सादर केले.

या दिवाळी पहाट कार्यक्रमाचा आ. अनिकेत तटकरे यांच्याचा हरसिक प्रेक्षकांनी मनमुरुद आनंद लुटला. या

दिवाळी पहाट कार्यक्रमात निजामपूर विभागातील सामाजिक, सांस्कृतिक, क्रीडा, व्यासाय आदी क्षेत्रात उल्लेखीय कामगिरी केलेल्या मान्यवर, वाकात, साईनांग म्हण॑, आंकोरांड-धीरज गोंगारावकर, तवला-धीरज नितीन बंडे, साउड-भावेश पवार, गायक-संगतप्रोलक्कर या सर्व कलाकारांना निजामपुरासायांनी ताळांच्या गजरात भरभरून दाद दिली.

कर्जत बाजारपेठ हाऊसफुल

| कर्जत | प्रतिनिधी |

लक्ष्मीपूजन व नरक चतुर्दशी आणि मंगळवारी बलिप्रतिपदा, दिवाळी पाडवा आणि चुधावरी भाऊवीज सणानिमित्त कर्जत बाजारपेठ रविवारी हाऊसफुल झाली होती.

लक्ष्मीपूजासाठी लागणारे साहित्य म्हणजे झेंडूची फुले, ताळा, बताशे, मिठाई, फटोके खेदी करण्यासाठी डुकानामध्ये गर्दी दिसत होती. सोनेचांदी आणि कढे खेदी करण्यासाठी मोठापा प्रमाणात गर्दी केल्याचे वित्र पहायास मिळत होते. त्यामुळे व्यापारीवर्गांमध्ये आनंदाचे वातावरण पसरले होते.

श्रीगाण आदिवासीवाडी झाली शिवमय

| अलिबाग | वार्ताहर |

राजिप शाळा श्रीगाण आदिवासीवाडीच्या विद्यार्थ्यांनी किल्ल्यातील प्रतिकूली साकारल्याबद्दल तेजस्विनी फाऊंडेशन-कुटुंबले वर्तने त्यांना सन्मानित करण्यात आले. विद्यार्थ्यांनी दिवाळी सुरुचिंयातील गायत्रीप्रक्रमांतरी शाळेचे मुख्याध्याकांशी जोशी-प्रक्रमांतरी शाळेचे किल्ल्यातील गायत्रीप्रक्रमांतरी साकारली.

या किल्ल्याता तेजस्विनी सामाजिक, शेळशिक्षण व सांस्कृतिक फाऊंडेशनन्याचा अध्यक्ष जिविता पाटील, विश्वस्त डॉ. रेखा मैडम, अलिबागचे अधिषेक पवार यांनी मार्गदर्शनाखाली किल्ल्यातील प्रतिकूली साकारली.

दम्यान, रिअल अँडॉडमी

लाई विश्वस्त यांनी किल्ल्यातील गायत्रीप्रक्रमांतरी शाळेचे मुख्याध्याकांशी जोशी-प्रक्रमांतरी साकारली. या कार्यक्रम यशस्वीतीला नेहल युवा कॅर्गण्ड व्यवसेविका तैसेसम लाभावे. या कार्यक्रमाचे आवारण साकारली शाळा व्यवस्थापन संघीती अध्यक्ष सदस्य व पालक वहुसंवेदने उपस्थित होते.

■ सुधागड तालुक्यातील गडकोटवारी भित्र मंडळ (कुंभार आळी) पाली यांनी साकारलेली कोरीगड किल्ल्यातील प्रतिकूली.

'एकता' मुळे आदिवासींची दिवाळी गोड

| पनवेल | प्रतिनिधी |

पोंगाची खड्यांची भरण्यासाठी त्याच्याबरोबर रोजव्या चटपी-भाऊरीसाठी वणवण करणाऱ्या या गायवांच्या घरीमुळ्या दिवाळीचा सांसाजरा व्यापारी वाचनालयात आले होते. सदर कार्यक्रम यशस्वी होण्यासाठी अंजित चौकेकर, आई भवानी भित्रमंडळ, सेवकर १२ कमोटे, नारायण गोरे, उमेश नाईक, विठ्ठल इत्येत, उगा डुके, उमेश गायकवाड, संगीता काका पवार, पंकज नानारे, नामदेव चौकेकर, रवेंद्र जाधव, शिवाश विटाल, मुरुशे बंदकर, सत्यवान वारिक, सुरुचा शेट्टी, रेखा शेट्टी, प्रसाद तेली, दीपा

यावेळी एकता सामाजिक संस्थेचे अमोल राजेंद्र खरात, शेखर जगताप, जेंशी झा, नितेश खावडे, अमोल गोडसे, राहुल बजाज, विशाखा मोरे, मेघ हजारे, राजेंद्र परव, आरती सहने, त्रूती शहा, संपत शेट्टी, हिंदू भट, रिहेश शेलारा, योगेश चव्हाण, सईनाथ खानोलकर, श्रद्धा सावंत, परेश चव्हाण, महेश कदम, प्रसाद शेट्टी, दीपा खडेगाल आदीने भरीव योगदान दिले.

स्थानिक सामाजिक कार्यक्रमांते संयोग ठारू, बालग्राम तसेच ग्राम संवर्धन सामाजिक संस्थांचे सदस्य यांनी सदर पाडऱ्यांवरील आदिवासींवरोबर संपर्क करून सोलाचे सहकाऱ्य केले.

त्रालाक्षिपाईक्स

जाहिरात छोटी, उपयुक्तता मोठी

■ रबर (नायलॉन) स्ट्रॅप्स, वरंत क्लासेस, जैन मंदिरासारो, बाजारपेठ, अलिबाग, (आधारकार्ड/कार्यालयाचे पत्र आवश्यक)

■ English Speaking प्रमोशनमध्ये, विडिजिनेसमध्ये, मुलाखतीमध्ये, परीक्षांमध्ये सुवर्ण पैसा देणारा मोल्यावर शॉर्ट कोर्स. परवडणारी फोन- ९८२२४८४८१०

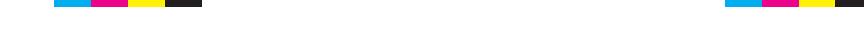
■ पेंग गायनान महाराज मंदिर येथे व अलिबाग पिंपळभाट येथे १ अप्रिलचन (फ्लॅट) योग्य किंमत आल्यास विकापे आहे. संपर्क : ९८८१५७५६८८

■ गोळध्यापाडा येथे 2BHK फ्लॅट, पहिला मजला आणि विडायानगर येथे 1BHK फ्लॅट त्वरीत विकापे आहे. संपर्क : ९४२२६१००५८

■ श्री इलेक्ट्रिकल वर्क चॅडे-अलिबाग अॅफिसमध्ये कामासाठी मुलगा पाहिजे. शैक्षणिक पात्रता-बी.कॉम, कॉम्प्यूटर व Tally येणे आवश्यक तसेच कामाचा अनुभव असला पाहिजे. पगार १५,०००/- दिला जाईल. पत्ता-श्री.इलेक्ट्रिकल वर्क, चॅडे-अलिबाग फोन नं. ०२१४१२२१८१०, ९४२२६१००५४३

■ LED TV वॉल माझूरींगी रिपोर्ट ८४२१३१५६४६

जाहिरातीसाठी संपर्क : (०२१४१) २२२२९०/ २२२०७६१

निल-हर्ष गोबरे यांनी साकारला प्रतापगड

| आगरांडा | प्रतिनिधी |

दिवाळीचे औंतिल्या साधून मुरुद बाजारपेठेतील उमेश गोबरे यांच्या निल-हर्ष या दोन मुलांनी प्रतापगड विल्ल्यातील प्रतिकूली साकारलने छलपती शिवाजींचा मानाचा मुजरा केला. यानिमित्त छलपती शिवाजी

महाराजांचे दिव्य स्मरण आपल्याला होते. सर्वांत उंच असणाऱ्या अलिबाजांनी केली होती. छलपती शिवाजींची किल्ल्यातील गडकोटवारी भित्र मंडळ (कुंभार आळी) पाली यांनी साकारलेली कोरीगड किल्ल्यातील प्रतिकूली.

सर्वांत उंच असणाऱ्या प्रतापगड किल्ल्यातील पाली १६५६ वर्षी महाराजांनी केली होती. छलपती शिवाजींची किल्ल्यातील गडकोटवारी भित्र मंडळ (कुंभार आळी) पाली यांनी साकारलेली कोरीगड किल्ल्यातील प्रतिकूली.

सर्वांत उंच असणाऱ्या प्रतापगड किल्ल्यातील पाली १६५६ वर्षी महाराजांनी केली होती. छलपती शिवाजींची किल्ल्यातील गडकोटवारी भित्र मंडळ (कुंभार आळी) पाली यांनी साकारलेली कोरीगड किल्ल्यातील प्रतिकूली.

स

